

I Corinthe 10:14-16 en 21-22

1 gemeenschap

2 gevaar

3 gebod

Gemeente,

Wat gebeurt er aan het Heilig Avondmaal? Daar kun je best wel benieuwd naar zijn. Als kind, als jongere. Wat is dat nou, van dat brood eten en van die wijn drinken? En waarom is dat zo bijzonder?

1 gemeenschap

Dat gaat Paulus, door de Heilige Geest geïnspireerd, uitleggen aan de Corinthiers en aan ons. Hij gebruikt er twee woorden voor. In vers 16 het woord: gemeenschap. In vers 21 het woord deelachtig. Dat laatst beginnen we mee. Deelachtig. Dat wil zeggen: je deelt erin, je hebt er deel aan. Brood en wijn zijn een teken en zegel dat je als gelovige avondmaalganger deel hebt aan de zegeningen van brood en beker. En dat zijn er nogal wat en geweldige. Want gebroken brood en vergoten wijn staan voor vergeving van zonden. Jezus' lichaam en bloed, geofferd voor de zonde, geeft vergeving. Dat God mij al mijn zonden nimmermeer gedenkt. En dat Hij me tegelijkertijd de volkomen gerechtigheid van de Heere Jezus schenkt. Hij neemt niet alleen al mijn vuilheid weg, maar Hij geeft er een compleet schoon kleed voor terug. Hij streept niet alleen mijn levensschrift door zodat alle zonden daaruit niet meer mee tellen, en zegt dan: en nu opnieuw proberen maar dan beter, nee Hij geeft een compleet goed ingevuld schrift terug. Vergeving van zonden dus. Vrede met God.

En brood en wijn staan ook voor de heerlijkheid in de hemel. Die heerlijkheid in de hemel wordt ook genoemd een avondmaal. Het avondmaal van de bruiloft van het Lam. De hemelse heerlijkheid is ook een genieten. Is een rust, een eeuwige rust. Is een gemeenschap met God en met al de heiligen. Allemaal aspecten van een maaltijd. Genieten, rust, ontmoeting. En brood en wijn zijn daar een garantie van. Geven daar een voorschot en voorsmaak van: van de eeuwige heerlijkheid.

Het gaat in het Heilig Avondmaal ten eerste om een deelachtig zijn aan brood en beker. Dus Jezus verzegelt daar al Zijn gelovigen: je hebt er deel aan. Het is van u, van jou. Vergeving van zonden en

eeuwige heerlijkheid. Als onderpand en bewijs daarvan geef Ik u Mijn verbroken lichaam en Mijn vergoten bloed, brood en wijn.

Het tweede woord gaat nog een slag dieper, inniger. Gemeenschap. Dat betekent: omgang. Brood en wijn zijn een teken en zegel van de omgang van Jezus met Zijn gelovigen. Die omgang, gemeenschap van Jezus met ons gaat allereerst van Hem uit. Hij verlangt naar ons. Hij vraagt naar ons, Hij zoekt ons. Hij trekt ons. Hij laat merken dat Hij ons bij Zich hebben wil. Hij geeft Zijn liefde. Hij spreekt en laat Zijn hart horen. Hij legt Zijn hart open. Ik voor u. Ik heb u liefgehad. Ik gaf Mijzelf voor u. Hij geeft: troost, kracht, hoop, moed, volharding, bewaring. Jezus zoekt en onderhoudt gemeenschap met Zijn gelovigen. En dan komt het ook andersom. Zijn gelovigen zoeken omgang met Hem. Vragen naar Hem, zoeken naar Hem, verlangen naar Hem. Komen tot Hem en leggen hun hart voor Hem open, met alle zonden, alle schuld, maar ook met alle berouw, wederliefde, en hunkering naar Hem. Zij smeken hem om kracht, om troost, om genade, om moed, om uitzicht. Gemeenschap met Christus. Dat is geestelijk leven, waar geloofsleven.

En daardoor, door die gemeenschap met Christus, komt er verlangen naar God, naar de hemel van God, naar de eeuwige nabijheid van God. Door die gemeenschap met Christus heen komt er verlangen naar Gods Vaderhart en Gods Vaderhuis.

Deze gemeenschap verzegelt Jezus met Zijn lichaam en bloed, met brood en beker. Ik zal deze gemeenschap met u altijd blijven onderhouden en bewaren. Ik voed deze gemeenschap altijd. Uw leven lang en door, onder alle kruis en verdrukking. Door al uw afwijken en afdwalen heen. Ik zal die gemeenschap onderhouden tot in eeuwigheid. En soms mag je juist aan de tafel ook iets van die omgang ervaren. Soms ook daarna en telkens en telkens weer. En als je het helemaal hebt laten lopen en erbij hebt laten zitten en het is doods en kaal geworden, dan begint Hij weer, dan komt Hij toch weer. Want dat heeft Hij verzegeld aan Zijn tafel. Ik zal die gemeenschap onderhouden en laten blijven, heel je leven door en lang.

Dat is het Heilig Avondmaal. Ook vanmorgen. Het zegel dat wie het leven buiten zichzelf in Jezus Christus zoekt, deel heeft aan alle hemels schatten van heil, vergeving en eeuwig leven. Het zegel dat Christus de gemeenschap met u, jou, zal onderhouden tot in eeuwigheid. Het heeft alles weg van een bruidegom en een bruid. Van de hemelse Bruidegom en de bruid van woensdagavond uit het Hooglied.

Het Heilig Avondmaal is geen lege vorm of ritueel. Waarvan het goed voelt als je het maar gedaan hebt en geweest bent. Het staat voor deelachtig zijn en gemeenschap hebben. Bruidegom en bruid. En als Hij dan eens wegblijft en je ervaart het niet, dan schreeuwt je hart, dan smacht je ziel. Of niet bij u, jou? Is het leeg aan dit sap? Is het toch een ritueel, een lege vorm. Dan ben je een rank die dood is, geen vrucht draagt. Die wordt afgehouden en in het vuur geworpen.

Het heilig Avondmaal staat in de verbintenis van Jezus en Zijn Bruidskerk. Van de hemelse Bruidegom en Zijn bruid. En dat is een relatie, daar kun je er maar één van hebben. Toch?! Als je verkering hebt, als je getrouwd bent, je bent bruidegom en bruid, man en vrouw, je hebt gemeenschap met elkaar, dat kan maar met één. Dan kun je niet tegelijkertijd dat ook nog hebben met een ander, een derde. Zelfs nog niet iets wat erop lijkt. Als je een relatie bruidegom bruid hebt, dan kun je met een andere man nog niet eens zoenen, nog niet eens hand in hand lopen. Want die relatie Bruidegom-bruid duldt een anderen naast zich die erop lijkt. Dus de verhouding Jezus Christus en Zijn Kerk, de hemelse Bruidegom en Zijn aardse bruid duldt geen relatie van u, jou met iemand of iets anders, die erop lijkt, die ook zulke trekken vertoont.

2 gevaar

Dat was nu het punt in Corinthe geworden. Daarom brengt Paulus dit ook naar voren toe. Omdat het hier in Corinthe grondig misgegaan was.

Hoe was dat in Corinthe gegaan? Elke beroepsgroep had zijn beschermheilige. Zijn godheid. De bakkers, de loonwerkers, de aannemers, de chauffeurs enz. En een paar keer per jaar kwamen alle leden bij elkaar voor een feest ter ere van die godheid. Een feest met veel eten en drinken, veel sterke drank en vrouwen. Dus je kunt wel raden waar dat op uitliep. Voor zij tot bekering waren gekomen hadden ze daar ook aan meegedaan. Natuurlijk. Als je niet je aansloot en meedeed miste je de korting van leveranciers, werd er niet naar je doorverwezen, kon je niet aan personeel komen, stond je geïsoleerd met allerlei nadelen en kon je je bedrijf wel vergeten. En nu zij tot geloof gekomen waren wilden ze er graag aan mee blijven doen. Wel een beetje dubieus natuurlijk, maar ja, dan ging je er maar naar toe zonder echt mee te doen, je wist hoever je gaan kon en je zat er wel, maar deed op jouw manier mee en trok een grens.

Paulus noemt het afgodendienst. Heeft het over afgoden. Kijk, zo noemden zij het natuurlijk niet. Zij noemden het een beschermheilige, een mascotte, desnoods een godheid. Dat woord afgod is Paulus' beoordeling ervan. En hoe komt hij daarbij? Het woord afgod in het

Grieks, zit het woord idool in. En dat betekent letterlijk: beeld, afbeelding. Of: je spiegelbeeld in het water. Zo'n beeld lijkt op de werkelijkheid, maar is het niet. Een tekening van een huis is geen echt huis, maar lijkt erop. Dat spiegelbeeld in water, dan ben je niet echt, maar het lijkt er op. Zo benoemt Paulus, de Heilige Geest die godheden en feesten dus: afgod. Het is geen god, maar het lijkt er wel op, heeft er wel trekken van. Want het oefent ook invloed op je uit. Het vormt ook je leven en je denken en je gedrag. Het heeft aantrekkingskracht op je en je gaat erin op en laat je erdoor leiden. Net god, maar niet echt.

En dat kan niet. Want God is er maar Eén. Jezus Christus. En Hij duldt geen ander naast Zich. Trouwens je merkt het ook dat het niet samen gaat. Want de omgang met Jezus, de gemeenschap met Christus wordt erdoor verstoord, verstrooid. De omgang met Christus, via je gebed, het Woord, en brood en wijn wordt erdoor gehinderd. Zodanig dat je niet meer bij hem uitkomt en terecht komt. Vergelijk het met een kompas. De naald wijst naar het noorden, naar boven. En in het verlengde van de naald kom je in het noorden uit. Maar als er magneten om het kompas staan die te dichtbij komen en te sterk zijn, wat zie je dan? Die naald gaat slingeren, wordt onrustig en wordt afgebogen uit zijn stand, in het verlengde van de naald komt je niet meer in het noorden uit, maar in het noordoosten of oosten.

Je begint dus te bidden, Bijbel te lezen, naar de preek te luisteren, ten avondmaal te gaan, maar....je komt niet bij Christus uit. Iets anders oefent zoveel aantrekkingskracht op je uit. Je gedachten en verlangen wordt afgebogen, verstoord en verstrooid. De gemeenschap met Christus wordt verstoord. Dat heeft zo'n aantrekkingskracht op je, en jij trekt er zo naar toe met je gedachten en verlangens..... Zo begint het, dan bid je, lees je, kerk je nog wel, maar van binnen is het verstrooid. En later sla je er ook wel eens een keer voor over. Als het gelijkvalt of vlak na elkaar: dan maar een keer niet bidden, morgen wat extra. Dan maar niet naar de kerk woensdagavond, zondagavond. Eén keer, echt de komende tijd is het niet meer aan de orde.

Wat kan er een afgod zijn? Nou ja, dat voelde je al aan: de WK voetbal kan dat zijn, het kijken ernaar. Maar heel veel andere dingen ook. Je hobby, je werk. Je vrienden, je ongelovige vriend. Je sport, je uiterlijk. Je bezig zijn met auto's, met huizen, met wat niet al. Onze sociale media. Nee, niet dat je het zelf zo noemt: afgod. Welnee, het is gewoon een hobby, een wat uit de hand gelopen hobby; ik heb het gewoon druk, voor een tijdje; ik ga er heus niet op, wees maar gerust. Zo noem je het zelf. Maar als niet god is, maar het lijkt er wel op: aantrekkingskracht van twee kanten, het vult je gedachten, het

verstrooit je gebeden, het trekt aan je onder preek, aan de tafel.....
Afgod!

En wat is het verschil tussen Jezus en een afgod? We zagen: de gemeenschap met Christus geeft verlangen naar God en de heerlijkheid. Hoe dichterbij Christus hoe meer verlangen naar God. En hoe verder van Christus af, hoe minder verlangen naar God, hoe ongeschikter om God te zoeken en te ontmoeten. En bij een afgod is dat precies andersom: dan geldt: hoe meer je erin opgaat, hoe ongeschikter om naar God te verlangen. Daar moeten ze dan niet over beginnen, over God en eeuwigheid, want laat me nou.... En hoe minder je erin opgaat, hoe verder je ervandaan blijft, hoe meer verlangen naar God. Precies het tegenbeeld van Christus. Dan is iets een afgod voor je. Hoe meer je erin opgaat, hoe minder je van God en de eeuwigheid wil horen en bedenken.

Daarom heeft vers 21 het over de duivel. Want wie zit daarachter? De duivel. De uiteenwerper. Die God en mens uit elkaar wil trekken, van elkaar wil scheiden. Voor eeuwig. God en je ziel voor eeuwig uit elkaar wil hebben. God in de hemel en jij in de hel. Die en dat zit erachter.

3 gebod

En daarom zegt Paulus, zegt de Heilige Geest.: dat kan niet samengaan. En bovendien, die verbintenis van de hemelse Bruidegom en bruid is zo rijk, dan heb je toch ook geen behoefte aan een ander? Weet u dat dan niet meer? Hoe rijk dat is, omgang met Jezus, deel hebben aan al de schatten van Zijn lichaam en bloed. Vergeving en eeuwig leven, gemeenschap van Jezus en jou en van jou en Jezus. Dan kom je toch niks tekort? Maar ook: Jezus duldt geen ander naast Zich. De Bruidegom-bruid relatie is zo innig, is zo'n gemeenschap, daar kan geen derde invloed op uitoefenen. Hij neemt het niet als die verstoord wordt.

Daarom: vliedt de afgodendienst. Vlucht ervan weg. Daarmee geeft Paulus wat aan. Vlucht weg. Als ik een lucifer heb en ik steek die aan, daar vlucht je niet voor weg. Als ik die een paar centimeter van me vandaan houd, is er niks aan de hand. Daar vlucht je niet voor. Maar als er een steekvlam uitschiet dan vlucht je weg, zo ver mogelijk, stel je voor dat je toch nog vlamvat, beter een meter te ver weg, dan een paar centimeter te dichtbij. Paulus ziet de verzoeking tot afgoderij dus niet als een lucifer, maar als een steekvlam. Vlucht. Ervandaan. Beter te ver, dan niet ver genoeg.

Toch? Dan vraag je toch niet: hoever kan ik nog gaan? Mag dit nog, kan dat nog net? En misschien zit daar ook net geen kwaad in. Nou,

als je vriendin, als je vrouw tegen je zegt: nou hebben wij verkering hé, nou zijn wij getrouwd, mag ik nou nog met de buurjongen hand in hand lopen? Of mag ik met hem een dagje uit? Of mag ik hij me nog een zoen geven? Dat kan toch nog wel, zit geen kwaad in. Trouwens: vind je dat ik één of twee avonden in de week bij je moet zijn? Hoeveel moet ik bij jou komen per week? Wat zeg je dan als vriend: hou je nou van me of niet? Vind je het niet heerlijk om bij mij te zijn dan?!

Toch? Avondmaalganger, je vraagt toch niet hoe dicht kan ik nog bij een afgod komen? Hoe lang vind U nou dat ik bidden moet? Hoe vaak moet ik Bijbellezen en moet ik ook woensdagavond naar de kerk van U? En mag ik dan twee avonden in de week met mijn hobby bezig zijn, of alstublieft 3, of alstublieft 4, hoeveel vind U nog goed? Dan zegt Jezus: hebt u Mij lief of niet? En als u Mij liefhebt moet dat afgelopen zijn! Direct. Dat flirten met andere goden, afgoden. Dat trekken trekken hoe veel en lang dat nog net mag. Of: tergen wij de Heere? Durven we de Heere uit te dagen, kwaad te maken? Denken we dat we God kunnen kwaad maken en dat we dat wel oplossen straks? De Heilige, de Almachtige, Die macht heeft te behouden en in de hel te werpen, ga je Hem uitdagen, durf je Hem te tarten?

Ja, maar mijn bedrijf dan? Dat is moeilijk en dat kost me wat? Weet u, elk gebod mag je omsmeden tot een gebed. Heere leert U mij breken ermee. In de strijd tegen afgodendienst word je afhankelijk. Afhankelijk van Hem. Van Wie het Heilig Avondmaal betuigt dat Hij trouw is. Dat Hij met de verzoeking ook de uitkomst geeft. Vers 13 gaat vooraf aan dit gedeelte. God is getrouw, Hij geeft uitkomst en daarom: vliedt de afgodendienst. Heere, U hebt toch verzegeld dat u de gemeenschap onderhoudt. Doet U dat dan, trekt U mij. Los van de afgoden, en nader tot U. Smeedt het gebod om tot een gebed.

En als je geen avondmaalganger bent. Je hebt nog geen belijdenis gedaan. Of je bent in strijd: kan ik wel, kan ik niet aangaan, en het werd niet aangaan. Hoe ligt het dan? Ook dan heeft Jezus wat met je. Vanuit de doop, het verbond en Zijn Woord. Je bent Zijn verbondskind. Hij laat je delen in Zijn verbond en woorden. Zijn verbondsvolk, Zijn verbondsbruid. Dan geldt evenzeer: vliedt de afgodendienst. Jongeren en ouderen. Breek ermee. Want de duivel is zo slim. Kijk, als de duivel in één keer zou zeggen: je moet zondagavond niet naar de kerk gaan, of: je moet zondagochtend overslaan. Dan zou je zeggen: nee, duivel dat kan niet. Je kan niet zomaar thuisblijven uit de kerk. Maar de duivel is sluw. Neem de WK voetbal, of bijv zaterdagavond uitgaan. De duivel zegt: je moet maar kijken, kan best, het is toch niet op zondag. Daarna zegt hij: je moet maar kijken, woensdagavond, tot vlak voor de kerkdienst begint. Kan nog precies.

Daarna zegt hij: ja, nou is er zaterdagavond een wedstrijd die om 12 uur begint, nou ja dat is wel zondag, maar ja, je kan daarna naar bed en gewoon naar de kerk. Dan de finale zondagavond om 9 uur. Ja het is wel zondag maar het is niet onder kerktijd. Dus.... En over 2 jaar of 4 jaar is de finale wel half onder kerktijd, nou ja vorige keer heb ik hem ook gezien, dus nou ook, en weet je wat, dan luister ik de preek nog na. Neem ik me voor. En zo krijgt de duivel wel zijn zin. Steeds een beetje meer invloed. Steeds een stapje verder. Zo ook met uitgaan, met drank, vakantie, enz. Het is één van de twee: De invloed van de Geest verstikt de invloed van de afgod, óf de invloed van de afgod verstikt de invloed van de Geest. En je gaat het Bijbellezen oninteressanter vinden, de kerkdienst saaier enz.

Vliedt ervan weg, vlucht!! Blijf op afstand! Satan wil je hebben! Eeuwig scheiden van God. ja, kun je zeggen, maar ik bid wel: Heere, wilt U mij bekeren? Mag ik in de hemel komen? Dat is bedrog! Dat is een goddeloos gebed. Daar is geen enkele belofte voor, voor zo'n gebed. Een gebed terwijl je ondertussen gewoon verder wil leven. Dat is bedrog. Je ziel wordt steeds harder en ongevoeliger. God wordt steeds meer bedroefd en vertoorned. Breek ermee en bid: Heere, het is verkeerd wat ik doe. U weet het en U verbiedt het. HEERE, help mij ermee breken! Geef mij genade om ermee te breken. Door Uw Geest. Leer me vluchten. Voor zo'n gebed is belofte. Dat wie bidt ontvangt, Wie zoekt zal vinden. Dat God de Geest geeft aan wie Hem bidt. En je leven krijgt Jezus als Middelpunt. Als Bruidegom. En het andere verliest zijn glans. Hoe meer je omgaat met Jezus, hoe minder aantrekkelijks de afgoden krijgen. En: je krijgt medelijden. Medelijden met anderen. Medelijden met land en volk. Zo hol, zo leeg, zo aards, zo duivels bezet. En je bidt voor land en volk en zoveel anderen. Heere, trekt U ze tot U, Heere, doe hen wederkeren.

Amen